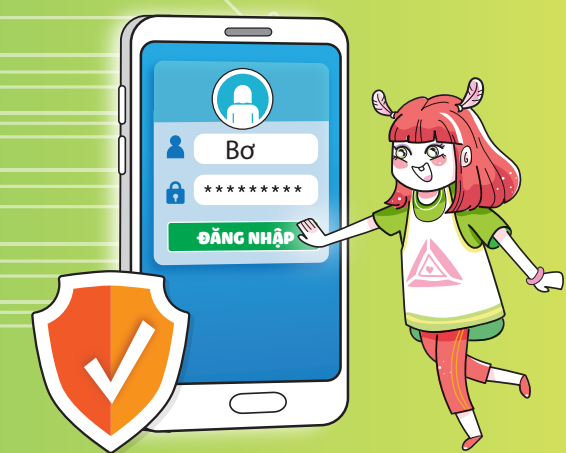


CÁC ĐẶC ĐIỂM CỦA INTERNET

Nguồn thông tin: Internet cho phép tất cả mọi người đăng tải và chia sẻ thông tin, vì vậy không phải tất cả các thông tin trên internet đều chính xác hoặc đáng tin cậy.

Giới hạn và sự tôn trọng: Văn hóa ứng xử ở ngoài đời thực cũng cần được áp dụng trên mạng. Hãy đặt ra những nguyên tắc cho bản thân, tôn trọng và giúp đỡ người khác trên internet.



ĐĂNG NHẬP AN TOÀN

Không sử dụng tài khoản Facebook hay Google, ... để đăng nhập vào nền tảng khác;
Hạn chế chọn 'lưu mật khẩu' khi đăng nhập hoặc lưu ý đăng xuất khi bạn dùng thiết bị công cộng để truy cập tài khoản.

GIỮ AN TOÀN CHO TÀI KHOẢN QUA CÀI ĐẶT MẬT KHẨU MẠNH

- ✓ Sử dụng mật khẩu khó đoán, có ít nhất 6 ký tự, kết hợp số, chữ in hoa và cả in thường, và ký tự đặc biệt.
- ✓ Đặt câu hỏi bảo mật. Sử dụng mật khẩu khác nhau cho tài khoản khác nhau
- ✓ Không chia sẻ mật khẩu với người khác. Thay đổi mật khẩu cho tài khoản ít nhất 6 tháng 1 lần
- ✓ Bảo vệ tài khoản qua tính năng xác thực hai lớp. Thiết lập cảnh báo khi có thiết bị lạ đăng nhập

Công khai: Bất kỳ ai có Điện thoại thông minh hoặc máy tính đều có thể truy cập mạng internet và có thể đăng tin, tải lên và tải về các dữ liệu từ mạng internet.

Vĩnh viễn: Các thông tin, hình ảnh một khi đã được tải lên internet sẽ tồn tại vĩnh viễn

Kết nối: Chúng ta có thể giao tiếp, làm việc với những người khác nhau trên khắp thế giới.

Ấn danh: Chúng ta không thể biết danh tính thực của người chúng ta đang giao. Người xấu vì thế có thể giả danh một ai đó khác so với con người thực tế của họ.

AI CŨNG CÓ QUYỀN RIÊNG TƯ

Chúng ta được quyền quyết định mình chia sẻ những thông tin nào, và chia sẻ thông tin đó với ai, ai được phép chia sẻ hoặc gửi thông tin của chúng ta; Được quyền quyết định mình xem hay không xem thông tin gì, mà không bị làm phiền. Hãy sử dụng các công cụ cài đặt riêng tư để trên trình duyệt trang điện tử và mạng xã hội để bảo vệ quyền riêng tư của bản thân.

LIKE, SHARE, COMMENT CÓ VĂN HÓA GIỚI HẠN VÀ SỰ TÔN TRỌNG

Việc chia sẻ, bình luận hay bày tỏ cảm xúc thể hiện văn hóa cá nhân khi tham gia mạng xã hội, đôi khi còn ảnh hưởng tới sự an toàn của chúng ta và bạn bè. Hãy nhớ:

- Đảm bảo việc chia sẻ thông tin không ảnh hưởng đến sự an toàn của bạn hoặc không gây ảnh hưởng tới hình ảnh/văn hóa/giá trị mà bạn đang thể hiện;
- Đặt mình vào vị trí của người khác trước khi tương tác với những trạng thái của bạn và người thân hay về họ;
- Nếu bình luận hay chia sẻ với bất cứ trạng thái nào của bạn bè hay người thân, hãy có cách bình luận và chia sẻ mang tính xây dựng, sử dụng từ ngữ lịch sự, không đùa cợt, nói tục, chửi bậy, v.v.



Bạn bè & các mối quan hệ trên mạng Chọn bạn mà chơi:

Trong khi tính kết nối của môi trường mạng giúp ta tìm kiếm và kết nối với bạn bè dễ dàng hơn, thì tính ẩn danh lại khiến cho việc chúng ta xác nhận một ai đó chính là con người thật của họ ở ngoài đời là rất khó khăn. Vì vậy, khi kết bạn, chúng ta cần:

- ✓ Kiểm tra xem đó có phải là người chúng ta đã gặp chưa? Kiểm tra hình ảnh có phải là hình ảnh thực không; Kiểm tra danh sách bạn chung;
- ✓ Kiểm tra địa điểm, nơi ở của người ta kết bạn; Kiểm tra các hoạt động, chia sẻ trên trang của người đó.



LIKE, SHARE, COMMENT CÓ TƯ DUY PHẢN BIỆN

Tư duy phản biện là khả năng kiểm chứng một vấn đề, là một quá trình kiểm tra, phân tích, đánh giá một vấn đề để khẳng định tính chính xác của vấn đề đó

Hãy luôn kiểm chứng thông tin trên mạng xã hội bằng tư duy phản biện trước khi tương tác, bình luận hay chia sẻ trên mạng xã hội, bằng cách: Không vội vàng, đọc lướt; Kiểm tra và đối chiếu các nguồn tin khác nhau về một vấn đề, kiểm tra trích nguồn, tác giả và chứng cứ lập luận; Kiểm tra nguồn đó có đáng tin tưởng không; Hình ảnh đúng không có nghĩa nội dung đúng;



NÓI KHÔNG VỚI BẮT NẠT TRÊN MẠNG

Bắt nạt trên mạng là khi một ai đó sử dụng công nghệ để quấy rối, đe dọa người khác (thông qua email, chat, trò chơi trực tuyến, tin nhắn, hình ảnh). Hành động này lặp đi lặp lại với cường độ thường xuyên khiến cho nạn nhân không có sức chống đỡ.



Cách ứng phó bắt nạt trên mạng

- ➔ Cài đặt quyền riêng tư trên mạng xã hội;
- ➔ Lờ đi (Ignore);
- ➔ Chặn tin nhắn, tài khoản;
- ➔ Lấy bằng chứng;
- ➔ Kêu gọi sự hỗ trợ của người thân và các cơ quan chức năng hoặc gọi 111



- ⚠ Không chia sẻ các thông tin riêng tư, cá nhân;
- ⚠ Luôn kiểm tra website cũng như thông tin, uy tín của nhà cung cấp trước khi thực hiện các giao dịch trực tuyến;
- ⚠ Không vội vàng tin vào những lời nhờ vả hoặc đe dọa trên mạng xã hội;
- ⚠ Chia sẻ với người thân, bạn bè, hoặc thầy cô để được tư vấn giúp đỡ. Gọi công an hoặc tổng đài 111 để được tư vấn, hỗ trợ khi cần thiết.

Trò chơi điện tử Game đủ, game đúng cách, game tích cực:

Lựa chọn những trò chơi phù hợp với lứa tuổi, văn hóa, và có tính chất giáo dục; Không chơi game có chứa yếu tố bạo lực, đánh bạc, khiêu dâm hoặc sai lệch về đạo đức; Sắp xếp thời gian phù hợp khi chơi game (không quá 8h/tuần) để không ảnh hưởng tới những hoạt động khác trong cuộc sống;

HIỂU BIẾT NGUY CƠ TRẺ EM BỊ XÂM HẠI TRÊN MẠNG

Bị xâm hại trên mạng là khi một ai

- ✗ Gửi và xem/ bắt xem những hình ảnh, nội dung về tình dục qua mạng;
- ✗ Nhắn tin, nói chuyện trên mạng về những nội dung tình dục;
- ✗ Có hành vi tình dục, trình diễn khiêu dâm hoặc bắt trẻ em trình diễn khiêu dâm qua webcam hoặc điện thoại thông minh;
- ✗ Bắt gửi ảnh, tin nhắn hoặc quay phim trẻ em có hành vi hoặc tư thế tình dục qua internet;
- ✗ Từ những hành động, tương tác trực tuyến dẫn tới việc gặp gỡ, và tham gia quan hệ tình dục ngoài đời thực.



HÃY TRỞ THÀNH Công dân số CHUẨN



QUY TẮC PHÒNG TRÁNH XÂM HẠI TRẺ EM TRÊN MẠNG

- Nói "Không" khi không muốn điều gì đó;
- Không cung cấp tên, gửi ảnh hay cho người khác nhìn thấy mình qua webcam. Không nên gặp bạn bè trên "mạng" một mình mà không hỏi ý kiến người thân;
- Không nên đăng tải thông tin riêng tư, cá nhân hay những hình ảnh;
- Tự sướng có tính chất hở hang, cũng như đặt những nickname không phù hợp;
- Sử dụng các công cụ báo cáo, chặn khi thấy có những nội dung hoặc người kết bạn không phù hợp;
- Khi nhận tin và gặp các tin nhắn khiêu khích tình dục, bạn cần ngừng nhận tin, chặn và báo lại cho cha mẹ, thầy cô;
- Bạn không bao giờ là người phải xấu hổ hay có lỗi khi có một ai có ý định hoặc đã xâm hại tình dục bạn. Hãy lên tiếng để được trợ giúp.

Hãy nhớ, trong quá trình trở thành một công dân số, và đặc biệt là khi gặp bất cứ vấn đề gì liên quan tới xâm hại tình dục trên mạng, các em hãy tìm tới các địa chỉ sau đây:

- Cha mẹ, thầy cô, người thân và bạn bè
- 📞 **Tổng đài Quốc gia bảo vệ trẻ em 111**
- Cảnh sát – đường dây nóng 113
- Các trung tâm công tác xã hội tỉnh/thành phố sẽ luôn có thể giúp đỡ bạn.

CÔNG DÂN SỐ CHUẨN SNET



Chúng ta đều có những hình ảnh và dấu ấn cá nhân trên mạng (cũng như vân tay của chúng ta chẳng ai giống ai vậy), hãy đảm bảo rằng những dấu ấn và hình ảnh này nói lên con người thật của chúng ta. Sống ảo khiến nhiều người cố chạy theo một hình tượng mà mình mong muốn trong khi bỏ đi những giá trị thật của bản thân. Điều này ẩn chứa rất nhiều những rủi ro như bắt nạt, lừa đảo, hoặc những vấn đề về tâm lý, v.v...

HÃY NÓI KHÔNG VỚI SỐNG ẢO VÀ LÀ CÔNG DÂN SỐ CHUẨN SNET!

S – Safe – an toàn: Công dân số có kiến thức phân tích các đặc điểm của Internet để sử dụng internet an toàn như bảo mật thông tin, cài đặt riêng tư, đăng nhập an toàn, kết nối chọn lọc, v.v.

S – Smart – thông minh: Công dân số có các kỹ năng, tư duy logic và tư duy phản biện để biết cân nhắc khi chia sẻ các thông tin cá nhân và của người khác, quyết định tham gia hay không tham gia, ngăn chặn các rủi ro trên mạng internet, v.v.

S – SUPER – Siêu nhân: Công dân số biết ứng phó tìm kiếm các giải pháp, sống thật là mình và biết là hình mẫu, tấm gương để truyền cảm hứng cho các bạn thanh thiếu niên khác



TRẢI NGHIỆM TRÊN INTERNET CÓ TUYỆT VỜI HAY KHÔNG DO CHÍNH BẠN QUYẾT ĐỊNH!

Hãy là những Công dân số chuẩn!

THÔNG TIN LIÊN HỆ



Viện Nghiên cứu Quản lý Phát triển bền vững
A: Tầng 6, Số 15 Yên Lăng, Đống Đa, Hà Nội
T: (84-24)-6276 9056
E: contact@msdvietnam.org
FB: worldvisioninvietnam
W: msdvietnam.org

Tổ chức Tâm nhân Thế giới Quốc tế tại Việt Nam
A: Tầng 9, Tòa nhà Mercury, 444 Hoàng Hoa Thám,
Tây Hồ, Hà Nội
T: (84-24) 3943 9920
FB: worldvisioninvietnam
W: www.wvi.org/vietnam